

Číslo: 5748-5000/2019
Bratislava: 25. 3. 2019

Elektronickým podaním z 1. 3. 2019 ste sa obrátili na Úrad pre verejné obstarávanie (ďalej len „úrad“) so žiadosťou o poskytnutie metodického usmernenia k zákonu č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“ alebo „zákon“), konkrétne k zadávaniu podlimitných zákaziek bez využitia elektronického trhu.

V žiadosti sa pýtate:

1. Uplatňujú sa v podlimitnej zákazke bez využitia elektronického trhu zadávanej podľa § 112 a násl. zákona o verejnom obstarávaní odseky 4, 5, 6 a 7 paragrafu 32?

2. Je povinný verejný obstarávateľ poskytnúť jednotný európsky dokument (JED) v editovateľnej podobe vo formáte rtf aj s predvyplnenou časťou I. (aktuálne nemôžeme nájsť jednotný európsky dokument v editovateľnej podobe vo formáte rtf na webovej stránke ÚVO)?

3. Platí aj po novele zákona od 1.1.2019 odkaz na editovateľnú podobu JEDu vo formáte rtf: <http://www.uvo.gov.sk/extdoc/1093/jed-formular.rtf>?

4. Bude verejný obstarávateľ postupovať správne a v súlade so zákonom, ak vo výzve, resp. súťažných podkladoch uchádzačom poskytne iba informáciu o tom, že požadované informácie k JEDu môže získať na nasledovnom odkaze <https://www.uvo.gov.sk/legislativametodika-dohlad/jednotny-europsky-dokument-605.html> a nebude poskytovať predvyplnený JED s časťou I. ako prílohu súťažných podkladov? (poznámka: v zákone nie je povinnosť verejného obstarávateľa poskytnúť jednotný európsky dokument v editovateľnej podobe).

5. Uplatňujú sa primerane všetky ustanovenia § 1 až § 25 z prvej časti zákona v podlimitnej zákazke bez využitia elektronického trhu, aj napriek tomu, že v § 112 -116 nie sú uvedené niektoré odkazy na § 1 - 25 (je uvedený napr. odkaz § 113 ods. 6, alebo v § 21 ods. 4 písm. a) je nepriamo uvedený odkaz na § 113 ods. 7 ZVO)? Do 31.12.2018 bolo v § 113 ods. 1 jasne uvedené, že v pri zadávaní podlimitnej zákazky bez využitia elektronického trhu sa postupuje okrem iného aj podľa prvej časti zákona o verejnom obstarávaní, ak nie je v § 113 až 116 ustanovené inak (teda § 1 - § 25).

6. Bude verejný obstarávateľ postupovať pri vyhodnotení správne pri zadávaní podlimitnej zákazky bez využitia elektronického trhu bez použitia elektronickej aukcie, ak použije ustanovenie § 112 ods. 6 druhej vety, teda ak bude postupovať nasledovne:

a) Po otvorení ponúk vyhodnotí poradie uchádzačov z hľadiska kritéria na vyhodnotenie ponúk určí poradie: 1.,2.,3.,4. ... n.

b1) Vyhodnocuje splnenie podmienok účasti (§ 40) uchádzačov, ktorí sa umiestnili na prvom až treťom mieste v poradí a súčasne vyhodnocuje splnenie požiadaviek na predmet zákazky (§ 53) uchádzačov, ktorí sa umiestnili na prvom až treťom mieste v poradí alebo

b2) Vyhodnotí splnenie podmienok účasti (§ 40) uchádzačov, ktorí sa umiestnili na prvom až treťom mieste v poradí a následne po vyhodnotení splnenia podmienok účasti, po vykonaní všetkých úkonov (vysvetlení) týkajúcich sa splnenia podmienok účasti, vyhodnotí splnenie požiadaviek na predmet zákazky (§ 53) uchádzačov, ktorí sa umiestnili na prvom až treťom mieste v poradí.

c) Vyhodnotí, či v danom verejnom obstarávaní sa javí ponuka ako mimoriadne nízka podľa § 53 ods. 3. Predpokladáte, že v tomto prípade bola ponuka uchádzača, ktorý sa

umiestnil na prvom mieste vyhodnotená ako mimoriadne nízka, uchádzač ju na základe žiadosti o vysvetlenie verejného obstarávateľa odôvodnil a verejný obstarávateľ toto odôvodnenie prijal. Ktorý postup je správny: b1) alebo b2)?

V predmetnej veci Vám poskytujeme nasledovné metodické usmernenie.

Odpoveď na otázku č. 1

V súvislosti s Vašou otázkou týkajúcou sa uplatňovania § 32 ods. 4, 5, 6 a 7 zákona o verejnom obstarávaní pri zadávaní podlimitnej zákazky bez využitia elektronického trhu podľa § 112 a násl., je možné vyjadriť názor, že ich aplikácia je opodstatnená/prichádza do úvahy aj pri zadávaní podlimitnej zákazky bez využitia elektronického trhu, napriek tomu, že sa na ne v § 112 a násl. explicitne neodkazuje.

Vo 4. a 5. odseku predmetného ustanovenia je upravený spôsob preukazovania splnenia podmienok účasti uchádzača alebo záujemcu, ktorý má sídlo, miesto podnikania alebo obvyklý pobyt mimo územia Slovenskej republiky. V 6. odseku sa definuje pojem „konečné rozhodnutie“ viažuci sa k podmienke účasti týkajúcej sa osobného postavenia podľa § 32 ods. 1 písm. f), obdobne v 7. odseku je precizovaná možnosť pre uchádzačov alebo záujemcov, u ktorých sú vykazované nedoplatky na daniach, sociálnom poistení a zdravotnom poistení alebo príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie predísť vylúčeniu z verejného obstarávania dodatočným splnením svojich povinností, a to aj vo forme platieb na splátky.

Ak by sa § 32 ods. 4 a 5 zákona o verejnom obstarávaní pri zadávaní podlimitnej zákazky bez využitia elektronického trhu neuplatňoval, verejný obstarávateľ by mohol mať problém s posudzovaním dokladov predložených zahraničnými uchádzačmi alebo záujemcami, čo by mohlo viesť k ich diskriminácii z hľadiska štátnej príslušnosti, sídla (usídlenia) hospodárskych subjektov usadených v iných členských štátoch. Posúdením splnenia podmienky účasti podľa § 32 ods. 1 písm. f) bez uplatnenia definície pojmu „konečné rozhodnutie“, by mohla byť ohrozená predvídateľnosť konania verejného obstarávateľa (zo strany záujemcov alebo uchádzačov) a zároveň preskúmateľnosť jeho krokov. Neuplatňovanie odseku 7 ustanovenia § 32 zákona by malo za následok neprímerané sprísnenie podmienok účasti týkajúcich sa osobného postavenia pri zadávaní podlimitnej zákazky bez využitia elektronického trhu, oproti zadávaniu nadlimitných zákaziek. Nastala by situácia, že uchádzač alebo záujemca, ktorému by bolo povolené nedoplatky platiť v splátkach, by bol z verejného obstarávania vylúčený.

Odpoveď na otázky č. 2 až 4

Ustanovenie § 39 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní deklaruje **možnosť** pre hospodárske subjekty **nahradiť doklady** na preukázanie splnenia podmienok účasti určené verejným obstarávateľom alebo obstarávateľom formou jednotného európskeho dokumentu. Z uvedeného vyplýva (v spojení s ustanoveniami § 32 ods. 2, § 33 a § 34), že hospodárske subjekty majú pri preukazovaní splnenia podmienok účasti možnosť výberu akým spôsobom stanovené podmienky účasti preukážu, či priamo dokladmi, prostredníctvom JEDu alebo ich kombináciou.

Zavedenie povinnosti plnej elektronickej komunikácie a výmeny informácií sa nijakým spôsobom nedotklo ustanovenia § 39 ods. 1 a násl. zákona o verejnom obstarávaní. Hospodárskemu subjektu musí naďalej zostať zachovaná vyššie uvedená **možnosť voľby** prostriedkov na preukazovanie splnenia podmienok účasti.

V súvislosti s povinnosťou úplnej elektronickej komunikácie (od 19. 10. 2018) dávame do pozornosti, že pre vyplnenie a opätovné použitie JED-u je **možné využiť**

bezplatnú službu Úradu pre verejné obstarávanie. Verejnému obstarávateľovi/obstarávateľovi odporúčame poskytovať JED výlučne v elektronickej forme a aj keď to zákon o verejnom obstarávaní explicitne neukladá, poskytnutie predvyplneného JED-u výrazne uľahčí uchádzačom/záujemcom poskytovanie informácií o splnení podmienok účasti. Verejný obstarávateľ/obstarávateľ sa zároveň vyvaruje otázkam súvisiacim s nepochopením požiadaviek na vyplnenie JED-u.

Verejný obstarávateľ/obstarávateľ **môže pridať a modifikovať JED priamo z Profilu verejného obstarávateľa/obstarávateľa.** Bližšie informácie k používaniu služby JED nájdete v príručke „Príručka k funkcionalitám webového sídla úradu po prihlásení“ (bližšie info na: <https://www.uvo.gov.sk/viac-o-is-evo/prirucky-5f7.html>).

Modul JED je dostupný na portáli ÚVO **po prihlásení sa do privátnej zóny** (výhodou je integrácia s profilmi VO/O a teda priame zverejnenie JED pod vybranou zákazkou), **ako aj pre neprihlásených používateľov.**

Odpoveď na otázku č. 5

Od 1. 1. 2019 došlo k zmene znenia celého ustanovenia § 112 zákona o verejnom obstarávaní. Sprehľadnil sa postup zadávania podlimitných zákaziek bez využitia trhoviska tak, že namiesto odkazu na druhú časť zákona, následný výpočet ustanovení, ktoré sa nepoužijú a zavedenie niektorých osobitných ustanovení, došlo k podrobnejšiemu opisu práv a povinností verejného obstarávateľa a uchádzačov alebo záujemcov, pričom sa zohľadnila časová a logická následnosť krokov v danom postupe. V § 112 je upravený postup a možnosti verejného obstarávateľa pred vyhlásením verejného obstarávania, v § 113 zverejnenie výzvy na predkladanie ponúk a súťažných podkladov a ich vysvetľovanie, v § 114 predkladanie ponúk, vyhodnocovanie ponúk a uzatvorenie zmluvy, v § 114a uzatvorenie rámcovej dohody a použitie dynamického nákupného systému, priame rokovacie konanie ako osobitný postup je upravený v § 115 a oznamovacie povinnosti po uzavretí zmluvy, resp. po jej zmene spolu s uverejňovaním informácií v profile v § 116.

V súvislosti s aplikáciou prvej časti zákona je potrebné upresniť, že z hľadiska jej názvu, ako aj systematiky zákona ide o základné ustanovenia, ktoré sú uplatniteľné na celý predpis, t. j. aj na ostatné časti zákona, pokiaľ v nich v tejto súvislosti nie je uvedená odchylná úprava alebo pokiaľ v nich prvá časť, prípadne niektoré jej ustanovenia nie sú explicitne vylúčené. **Z tohto dôvodu sa pri podlimitných zákazkách bez využitia elektronického trhoviska zohľadňujú aj ustanovenia prvej časti zákona, pokiaľ nie je ustanovené inak.**

Odpoveď na otázku č. 6

Pri zadávaní podlimitnej zákazky bez využitia elektronického trhoviska a bez použitia elektronickej aukcie (§ 112 ods. 6 druhá veta), t. j. pri tzv. „super reverznej súťaži“ dochádza, oproti štandardnému postupu zadávania zákazky, k výmene jednotlivých krokov, a to tak, že po otvorení ponúk zostaví verejný obstarávateľ poradie uchádzačov na základe kritérií na vyhodnotenie ponúk, vyhodnotí ponuky z hľadiska splnenia požiadaviek na predmet zákazky, ponuky posúdi aj z hľadiska, či v danom verejnom obstarávaní sa javí ponuka ako mimoriadne nízka (v tej súvislosti vykoná všetky úkony podľa § 53 ods. 2, odsek 3 sa neuplatní, keďže podmienky účasti v tejto etape nie sú vyhodnotené) a následne na základe svojho rozhodnutia vyhodnotí splnenie podmienok účasti (§ 40) uchádzačov, ktorí sa umiestnili na prvom až treťom mieste v poradí alebo vyhodnotí splnenie podmienok účasti uchádzača, ktorý sa umiestnili na prvom mieste v poradí.